

30.6.2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Viite: Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö 3.6.2020

Uudistetun Euroopan neuvoston elokuvien yhteistuotantoa koskevan yleissopimuksen kansallinen voimaansaattaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa vuonna 2017 uudistetun Euroopan neuvoston elokuvien yhteistuotantoa koskevan yleissopimuksen (Council of Europe Convention on Cinematographic Co-Production (revised), CETS nro 220), jäljempänä yhteistuotantoyleissopimus, allekirjoittamisesta ja hyväksymisestä. Lausuntoa opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt yhtäältä siitä, pidetäänkö uudistetun yhteistuotantoyleissopimuksen allekirjoittamista ja hyväksymistä tarkoituksenmukaisena sekä toisaalta siitä, mitä toimenpiteitä uudistettu sopimus edellyttäisi lausunnonantajien hallinnonalalla ja mitä niiden toimivaltaan kuuluvista pöytäkirjan määräyksistä edellyttäisivät eduskunnan myötävaikutusta.

Pyydettynä lausuntonaan, jossa keskitytään pääasiassa taloudellisiin näkökohtiin, valtiovarainministeriö toteaa seuraavaa.

Yleistä

Yhteistuotantosopimus, jota Suomi ei ole vielä allekirjoittanut, tuli kansainvälisesti voimaan 1.10.2017. Yhteistuotantosopimuksella uudistettiin vuonna 1992 laadittu eurooppalainen yleissopimus elokuvien yhteistuotannosta, joka tuli Suomen osalta voimaan 1.9.1995 (SopS 48/1995). Yhteistuotantosopimuksen on tällä hetkellä allekirjoittanut 12 jäsenmaata ja ratifioinut 18 jäsenmaata.

Yhteistuotantoyleissopimuksen tavoitteena on edistää ja helpottaa sopimuspuolten välisten elokuvien yhteistuotantojen syntymistä asettamalla yhteistuotannoissa sovellettavat yhteiset säännöt. Yhteistuotantojen toteuttamisen helpottamiseksi yhteistuotantoyleissopimus pyrkii muodostamaan yhdenmukaisen sääntelyperustan sopimusvaltioiden välisille monenkeskiselle elokuvayhteistyölle yksinkertaistamalla ja yhdenmukaistamalla elokuvien yhteistuotantoihin sovellettavia käytäntöjä ja kriteereitä eri maissa.

Julkisen talouden tilanne ja määrärahat valtion talousarviossa

Maailmanlaajuisen koronavirusepidemian vaikutukset heijastuvat Suomen kansantalouden kehitykseen poikkeuksellisen voimakkaasti ja nopeasti. Kesäkuussa 2020 laaditun valtiovarainministeriön ennusteen mukaan kansantalouden kokonaistuotannon arvioidaan supistuvan 6 % tänä vuonna. Talouden ennakoidaan toipuvan varsin nopeasti akuutin kriisin päätyttyä, mutta elpyminen on eri tahtista. Vallitsevassa tilanteessa talouden kehitykseen liittyy poikkeuksellisen suurta epävarmuutta.

Julkisen talouden tila on ollut heikko jo ennen koronavirusepidemiaa ja siitä seurannutta taantumaa. Väestön ikääntyminen alkoi heikentää julkista taloutta 2010-luvulla. Julkisen talouden heikosta tilasta ja väestön ikääntymisen jo nähdystä vaikutuksesta kertoo myös se, että julkinen talous oli noin 2,7 miljardia euroa alijäämäinen korkeasuhdanteen päätteeksi vuonna 2019.

Parhailtaan käsillä oleva koronavirusepidemia nostaa Suomen julkisen velan uudelle tasolle. Ennen finanssikriisiä, vuonna 2008, julkisen velan suhde BKT:hen oli alle 33 %, ja ennen koronavirusepidemian alkua se oli noin 60 %. Velkasuhteen arvioidaan valtiovarainministeriön kesäkuun 2020 ennusteessa nousevan muutamassa vuodessa 80 prosentin tuntumaan. Julkisen talouden alasektoreista koronavirusepidemia iskee raskaimmin valtiontalouteen.

Valtion talousarviossa on momentilla 29.80.52. rahapelitoiminnan tuotot taiteen edistämiseen varattu vuosittain määrärahaa elokuvien käsikirjoittamiseen, tuotantoon, jakeluun ja muun elokuvakulttuurin tukemiseen. Vuonna 2020 määräraha on noin 2,8 milj. euroa. Koronavirusepidemian vuoksi vuoden 2020 lisätalousarvioissa on myönnetty elokuvien tuotantoon lisämäärärahaa.

Veikkaus Oy:n pelikate on vuodesta 2017 alentunut muun muassa digitaalisen kilpailuympäristön, lainsäädännön muutosten ja hajasijoitettujen peliautomaattien pelaamisen vähentymisen vuoksi. Muuttunut tilanne vaikuttaa myös rahapelitoiminnan tuottoennusteeseen.

Valtiovarainministeriö katsoo, että uusia sitoumuksia ja sopimusvelvoitteita arvioitaessa opetus- ja kulttuuriministeriön on tarkoituksenmukaista ottaa arvioinnissaan tarkoin huomioon sekä julkisen talouden edellä selostettu tilanne että muutokset Veikkaus Oy:n pelikatteessa ja tuottoennusteessa. Sopimuksesta mahdollisesti johtuvista määrärahatarpeista sekä taloudellisten resurssien kohdentamisesta päätetään julkisen talouden suunnitelman ja valtion talousarviomenettelyn yhteydessä.

Osastopäällikön sijaisena
budjettineuvos

Petri Syrjänen

Budjettineuvos

Merja Leinonen